

College van B&W gemeente Zwolle

Datum 7-5-2025

Geacht college,

Landschap Overijssel is zeer betrokken bij de ontwikkeling van de gemeente Zwolle. Vanwege het grote aantal terreinen dat wij bezitten, onder andere in de uiterwaarden van de Vecht en Zwarte water. Maar ook als maatschappelijke organisatie maken we ons hard voor robuuste natuur, behoud van landschap en erfgoed en recreatie in het groen.

Met grote interesse hebben wij dan ook het Ruimtelijk Toekomstperspectief 2040 voor Zwolle gelezen. Ook heeft Landschap Overijssel meegedacht in werksessies en we hebben het college over het RTP bijgewoond.

In deze brief reageren wij op het gepubliceerde Ruimtelijk Toekomstperspectief.

De basiswaarde "Zwolle deltaspons"

Allereerst geven wij u onze complimenten voor de aandacht die het RTP besteedt aan de wateropgave. U wijst zoekgebieden aan voor waterberging en dat is essentieel voor de toekomst van Zwolle. Ook het versterken van de blauw-groene ruggengraat en de blauw-groene dooradering van wijken waarderen wij. Om deze basiswaarde voldoende te borgen, geven wij de tip om de voorwaarden voor groen en water in nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen concreet uit te werken in voorschriften. Zo voorkomt u dat deze urgente opgave sneuvelt in de plantuitwerking.

Wij hebben de indruk dat het groen-blauwe netwerk in het RTP voornamelijk vanuit de wateropgave en de recreatieve structuur is ontworpen. Echter, het blauw-groene netwerk is ook noodzakelijk voor voldoende biodiversiteit en ecologische verbindingen. En in de zoekgebieden voor waterberging liggen prachtige kansen voor vergroten van de biodiversiteit. Om die kansen te verzilveren, heeft u inzicht nodig in het hydrologisch en ecologisch systeem. Daarom adviseren wij om een landschaps-ecologische analyse (ofwel LESA) uit te laten voeren. Uit die analyse zal onder andere blijken waar (zowel in het landelijk gebied als in het stedelijk gebied) ecologische verbindingzones nodig zijn en voor welke soorten.

Op basis van een landschappelijk-ecologische analyse adviseren wij ook te differentiëren in de inrichting van de weteringen. De ene wetering zal meer potentie hebben voor ecologische ontwikkeling en de andere wetering zal belangrijker zijn als recreatieve route.

Stadsbroek

In de Stadskolk zijn de natuurwaarden hoog. Onder andere met *broedende roerdomp*, *snor* en *grote karekiet*. Deze soorten zitten daar mede als gevolg van de relatieve rust in het gebied. Als de gebiedsontwikkeling te dicht bij deze kolk komt, gaan deze waarden verloren. Dat zou echt heel

jammer zijn. Door aanleg van een groen-blauwe bufferzone rondom de Stadskolk, kunnen de natuurwaarden beschermd en zelfs versterkt worden. Ook pleiten wij voor een honden-losloopterrein elders in het te ontwikkelen stadspark.

Landschap Overijssel denkt graag mee over de inrichting van het gebied. Wij zien de uitnodiging voor participatie in het planproces graag tegemoet.

Vechtrand

Vechtpoort 1

Landschap Overijssel heeft gronden in de uiterwaarden in eigendom en in beheer. Het gaat om kievitsbloemhooilanden met hoge natuurwaarden. Hier komen soorten voor die zeer kenmerkend zijn voor Zwolle, namelijk de kievitsbloem (alias Zwolse tulp) en de steenanjer (alias Vechtdalanjer). Om te voorkomen dat deze percelen betreden worden door mensen of honden is het essentieel om een groen-blauwe buffer aan te leggen. Die bufferzone zou nu al op kaart gezet moeten worden.

Vechtpoort 2

Wij steunen de keuze om dit gebied als zoekgebied voor waterberging aan te wijzen. Naast kansen voor waterberging zijn er ook kansen voor vergroten van biodiversiteit. Wij denken daar graag over mee in de uitwerking van de plannen.

Stadspark Vechtrand

Wij steunen het idee van een stadspark in het Vechtrand gebied. Wij zien een ontwerp voor ons waarbij de verkaveling en de karakteristieken van het oude cultuurlandschap gekoesterd worden. Waarbij landschapselementen hersteld worden en wandelpaden en poelen worden aangelegd. In dit gebied is terughoudendheid met nieuwe voorzieningen gewenst, om het authentieke karakter van het landschap te behouden.

Zwolle Zuid-Zuid

Landschappelijk gezien, begrijpen wij de keuze voor woningbouw in dit gebied. Het RTP benoemt dat de parkachtige structuur van landgoederen wordt doorgetrokken van Noord naar Zuid. Landschap Overijssel vraagt óók aandacht voor een ecologische verbinding van West (IJssel) naar Oost (Vechtdal en landgoederen zone ten Zuiden van de Vecht) tussen de bestaande wijk en de nieuwbouwlocatie. Een robuuste ecologische verbinding is essentieel voor de migratie van soorten, waaronder reeën. Des te meer omdat dit gebied al gekenmerkt wordt door vele barrières van spoor, wegen en kanalen.

Vervolgens vragen wij u om rekening te houden met de volgende specifieke punten:

- Op het oude landgoed Bickenrade komt nog een relictpopulatie *geelsterren* voor. Het zou zonde zijn als deze verloren gaat als daar wordt gebouwd, of als het een standaard hondenveldje wordt.
- Nabij camping 't Hofje broeden *sperwer* en *ransuil* in de bosjes. Bovendien komen daar nog *patrijzen* voor. Het is één van de weinige plekken in Zwolle waar nog patrijzen voorkomen.
- We vragen aandacht voor de *sleedoornpage*. Door autochtone sleedoorn aan te planten.

- We vragen aandacht voor het nest van de *zeearend*.
- Dan onze grootste zorg: Zowel door de woningbouw op Harculo als de nieuwbouw in Zwolle-Zuid-zuid zal de recreatiedruk in de uiterwaarden toenemen. Deze uiterwaarden zijn belangrijke rustplekken voor overwinterende ganzen (Vogelrichtlijn) en belangrijke broedplekken voor kwalificerende soorten als *roerdomp*, *dodaars*, *ijsvogel*, *blauwborst* en *grote karekiet*. Op het moment dat de rust in de uiterwaarden wordt verstoord (door betreding) is dat een directe schending van de betreffende wetgeving. Daar moet dus wat op verzonnen worden. Alleen handhaving is absoluut onvoldoende. Wij zien oplossingen in de vorm van de aanleg van een watergang of hek om de toegang te beperken. En de aanleg van een wijk-park met een honden-losloop-terrein in de wijk.

Marslanden

In het Ruimtelijke Toekomstperspectief is een uitbreiding van bedrijventerrein Marslanden opgenomen. Het is nog onduidelijk of en hoe die uitbreiding vorm gaat krijgen. Ook is bekend dat er naast de bestaande ruimtelijke functies, meerdere ruimteclaims liggen op dit gebied. Zo is het gebied in beeld als stedelijk uitloopgebied, de energieopgave vraagt ruimte, het is een zoekgebied voor oppervlaktewaterwinning en ligt het in de nabijheid van Overijssels grootste weidevogelgebied. Aangezien het een uitdaging wordt de verschillende belangen hier zorgvuldig af te wegen, pleiten wij voor een zorgvuldig integraal gebiedsproces waarin de gewenste functies zorgvuldig worden afgewogen. Hiervoor kan aansluiting worden gezocht bij het lopende gebiedsproces Lierderbroek-Sekdoorn. Wij pleiten voor 'zuinig en zorgvuldig' ruimtegebruik.

Cultuurhistorie

Wij geven als tip om bij alle uitleglocaties en stadsparken de methodiek landgoedbiotopen en het onderzoek 'Kastelenlandschap Zwolle' te gebruiken. Deze onderzoeken geven historische aanknopingspunten om cultuurhistorische waarden te behouden of om verdwenen elementen beleefbaar te maken.

Wij vertrouwen op een goede samenwerking in de verdere uitwerking van het Ruimtelijke Toekomstperspectief voor Zwolle. Samen dragen we bij aan een toekomstbestendige gemeente met een robuuste groen-blauwe structuur.

Reacties op deze brief kunt u sturen naar 5.1.2e 5.1.2e [@landschapoverijssel.nl](mailto:info@landschapoverijssel.nl)

Met vriendelijk groet,

5.1.2e

5.1.2e

Stichting Landschap Overijssel

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 3